

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta

---

2013/0304(COD)

27.11.2013

LAUSUNTOLUONNOS

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta 25 päivänä lokakuuta 2004 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS muuttamisesta huumausaineen määritelmän osalta

(COM(2013)0618 – C7-0271/2013 – 2013/0304(COD))

Valmistelija: Bogusław Sonik

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Laiton huumausainekauppa ja huumausaineiden väärinkäyttö ovat merkittävä uhka kansalaisten terveydelle ja turvallisuudelle ja EU:n yhteiskunnille. Jos YK:n huumausaineyleissopimusten nojalla valvottavien aineiden, kuten kokaiinin, ekstaasin ja kannabiksen käyttö näyttääkin viime vuosina vakiintuneen tietylle (korkealle) tasolle, sitä suuremman uuden haasteen muodostaa puuttuminen markkinoille nopeaan tahtiin tuleviin uusiin huumausaineisiin. Uusilla psykoaktiivisilla aineilla pyritään saamaan aikaan samanlaisia vaikutuksia kuin valvotuilla huumausaineilla. Niitä myös markkinoidaan usein valvottujen huumausaineiden laillisena vaihtoehtona, koska niitä ei valvota samalla tavoin. Uusilla psykoaktiivisilla aineilla on teollisuudessa monia eri käyttötarkoituksia, ja niitä on yhä enemmän saatavilla unionin alueella ja niitä käyttävät erityisesti nuoret.

Jäsenvaltioiden viranomaiset ovatkin asettaneet näille uusille aineille erilaisia rajoituksia niihin liittyvien riskien, muun muassa vakavien terveyshaittojen ja kuolemien, vuoksi. Tällaiset kansalliset rajoitukset eivät kuitenkaan ole kovin tehokkaita, koska aineita voidaan siirtää sisämarkkinoilla vapaasti maasta toiseen.

Jotta voitaisiin tehokkaasti rajoittaa haitallisten uusien psykoaktiivisten aineiden saatavuutta, ne olisi saatettava rikosoikeudellisten säännösten piiriin muiden laittomien huumausaineiden tapaan.

Neuvoston puitepäätöksessä 2004/757/YOS säädetään laittoman huumausainekaupan torjuntaa koskevista yhteisistä toimista. Puitepäätöksessä vahvistetaan yhteiset vähimmäissäännöt huumausaineiden laittomaan kauppaan liittyvien rikosten ja niiden perusteella määrättävien seuraamusten määrittelyä varten. Näin pyritään välttämään jäsenvaltioiden oikeus- ja lainvalvontaviranomaisten yhteistyössä ilmenevät ongelmat, jotka johtuvat siitä, että tiettyä rikosta tai tiettyjä rikoksia ei ole määritelty rangaistaviksi teoiksi sekä oikeusapupyynnön esittävän että sen vastaanottavan valtion lainsäädännössä. Tuotteet kuitenkin muuttuvat nopeasti, joten kyseiset säännökset eivät koske uusia psykoaktiivisia aineita.

Sen vuoksi on tarpeen laajentaa puitepäätöksen 2004/757/YOS soveltamisalaa niin, että se kattaa ne uudet psykoaktiiviset aineet, joille on määrätty valvontatoimenpiteitä. Siksi tällä ehdotuksella muutetaan puitepäätöstä 2004/757/YOS siten, että sen soveltamisalaan sisällytetään psykoaktiiviset aineet, jotka aiheuttavat vaaraa terveydelle, turvallisuudelle ja yhteiskunnalle.

Tämä ehdotus annetaan samaan aikaan kuin ehdotus asetukseksi uusista psykoaktiivisista aineista. Ehdotukset liittyvät toisiinsa niin, että uudet psykoaktiiviset aineet, jotka aiheuttavat vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä ja joille on sen vuoksi määrätty kyseisen asetuksen nojalla pysyviä markkinarajoituksia, saatetaan myös niiden laitonta huumausainekauppaa koskevien rikosoikeudellisten säännösten piiriin, jotka on vahvistettu puitepäätöksellä 2004/757/YOS.

Tekniseltä kannalta puitepäätöstä 2004/757/YOS muutetaan seuraavasti: puitepäätöksessä määrittelyllä käsitteellä ”huumausaine” tarkoitetaan tästä eteenpäin

- vuonna 1961 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien huumausaineyleissopimuksen (sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla) ja vuonna 1971 tehdyn psykotrooppisia aineita koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia aineita;
- liitteessä lueteltuja aineita (ehdotetun direktiivin sisältämässä ”huumausaineiden” määritelmässä tarkoitettujen psykoaktiivisten aineiden luettelo);
- uusia psykoaktiivisia aineita, jotka aiheuttavat vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä ja joille on määrätty pysyvä markkinarajoitus [uusista psykoaktiivisista aineista annetun asetuksen (EU) N:o .../... 13 artiklan 1 kohdan] nojalla.

Uusiin psykoaktiivisiin aineisiin liittyviä toimia sovellettaisiin 12 kuukautta pysyvän markkinarajoituksen voimaantulon jälkeen (käynnissä on rinnakkainen ehdotus asetukseksi uusista psykoaktiivisista aineista).

Terveysasioiden osalta valmistelija katsoo seuraavaa:

Kun otetaan huomioon, että ongelma laajenee ja uudet psykoaktiiviset aineet muuttuvat nopeasti ja että sisämarkkinoilla käytävästä kaupasta aiheutuu riskejä, valmistelija suhtautuu myönteisesti ehdotukseen nykyisen neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS muuttamisesta vastaamaan nykyisiä olosuhteita.

Uusien psykoaktiivisten aineiden käytön lisääntyminen ja sen seurauksena uusien psykoaktiivisten aineiden käytöstä johtuvien vakavia terveyshaittoja ja kuolemia koskevien tapausten lisääntyminen jäsenvaltioissa edellyttää, että huumausaineiden määritelmää muutetaan sekä pannaan täytäntöön markkinarajoituksia ja kriminalisoidaan aineet, joiden luokitellaan aiheuttavan vaaraa terveydelle, turvallisuudelle ja yhteiskunnalle.

Kun otetaan huomioon uusien psykoaktiivisten aineiden aiheuttamat terveysriskit, jotka ovat verrattavissa YK:n yleissopimuksissa tarkoitettujen aineiden aiheuttamiin riskeihin, valmistelija pitää uudessa järjestelmässä ehdotettuja seuraamuksia oikeasuhteisina.

Huumausaineen määritelmän osalta valmistelija katsoo, että siihen on sisällytettävä yhden tai useamman luetellun aineen mahdolliset seokset tai liuokset, erityisesti kun otetaan huomioon, että tuotteet muuttuvat nopeasti ja markkinat ovat ns. luovia, mikä ilmenee yhdisteiden jatkuvina muutoksina, jolloin aineiden vaikutus toisiinsa sekä kuluttajan terveyteen voi muuttua.

TARKISTUKSET

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa ottamaan huomioon seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti

(4) Unionissa tulee jatkuvasti esiin uusia psykoaktiivisia aineita, joilla jäljitellään YK:n yleissopimusten nojalla valvottujen aineiden vaikutuksia, ja ne leviävät nopeasti. Eräät uudet psykoaktiiviset aineet aiheuttavat vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä, kuten [asetuksessa (EU) N:o .../... uusista psykoaktiivisista aineista] todetaan. Mainitun asetuksen nojalla voidaan toteuttaa toimenpiteitä, joilla kielletään vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä aiheuttavien uusien psykoaktiivisten aineiden tuotanto, valmistus, markkinoille saattaminen ja unioniin tuonti, kuljetus ja unionista vienti. Jotta voitaisiin tehokkaasti rajoittaa sellaisten uusien psykoaktiivisten aineiden saatavuutta, jotka aiheuttavat vakavia riskejä sekä yksilöille että yhteiskunnalle, ja vähentää näiden aineiden laitonta kauppaa unionissa ja rikollisjärjestöjen osallistumista tähän toimintaan, mainitun asetuksen nojalla hyväksytyjä pysyviä markkinarajoituksia olisi tuettava rikosoikeuden säännöksiin.

Tarkistus

(4) Unionissa tulee jatkuvasti esiin uusia psykoaktiivisia aineita, joilla jäljitellään YK:n yleissopimusten nojalla valvottujen aineiden vaikutuksia, ja ne leviävät nopeasti. Eräät uudet psykoaktiiviset aineet aiheuttavat vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä, kuten [asetuksessa (EU) N:o .../... uusista psykoaktiivisista aineista] todetaan. Mainitun asetuksen nojalla voidaan toteuttaa toimenpiteitä, joilla kielletään vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä aiheuttavien uusien psykoaktiivisten aineiden tuotanto, valmistus, markkinoille saattaminen ja unioniin tuonti, kuljetus ja unionista vienti. Jotta voitaisiin tehokkaasti rajoittaa sellaisten uusien psykoaktiivisten aineiden saatavuutta, jotka aiheuttavat vakavia riskejä sekä yksilöille että yhteiskunnalle, ja vähentää näiden aineiden laitonta kauppaa unionissa ja rikollisjärjestöjen osallistumista tähän toimintaan, mainitun asetuksen nojalla hyväksytyjä pysyviä markkinarajoituksia olisi tuettava ***oikeasuhteisin*** rikosoikeuden säännöksiin.

Or. en

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

(5) Uudet psykoaktiiviset aineet, joille on määrätty pysyviä markkinarajoituksia [uusista psykoaktiivisista aineista annetun asetuksen (EU) N:o .../...] nojalla, olisi sen vuoksi saatettava laitonta huumausainekauppaa koskevien unionin rikosoikeudellisten säännösten piiriin. Tämä edistäisi myös unionin oikeudellisen kehyksen yksinkertaistamista ja selkeyttämistä, koska sekä YK:n huumausaineyleissopimusten piiriin kuuluviin aineisiin että kaikkein haitallisimpiin uusiin psykoaktiivisiin aineisiin sovellettaisiin samoja rikosoikeuden säännöksiä. Puitepäätökseen 2004/757/YOS sisältyvää 'huumausaineen' määritelmää olisi sen vuoksi muutettava.

Tarkistus

(5) Uudet psykoaktiiviset aineet, joille on määrätty pysyviä markkinarajoituksia [uusista psykoaktiivisista aineista annetun asetuksen (EU) N:o .../...] nojalla, olisi sen vuoksi saatettava laitonta huumausainekauppaa koskevien unionin rikosoikeudellisten säännösten piiriin. Tämä edistäisi myös unionin oikeudellisen kehyksen yksinkertaistamista ja selkeyttämistä, koska sekä YK:n huumausaineyleissopimusten piiriin kuuluviin aineisiin että kaikkein haitallisimpiin uusiin psykoaktiivisiin aineisiin sovellettaisiin samoja rikosoikeuden säännöksiä. Puitepäätökseen 2004/757/YOS sisältyvää 'huumausaineen' määritelmää olisi sen vuoksi muutettava ***vastaamaan nykyisiä olosuhteita.***

Or. en

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi

1 artikla – 1 kohta

Puitepäätös 2004/757/YOS

1 artikla – 1 kohta

Komission teksti

(1) Korvataan 1 artiklan 1 kohta seuraavasti:

” ***'huumausaineella'***

a) vuonna 1961 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien huumausaineyleissopimuksen (sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla) ja vuonna 1971 tehdyn psykotrooppisia aineita koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia

Tarkistus

(1) Korvataan 1 artiklan 1 kohta seuraavasti:

” ***'huumausaineilla' kaikkia seuraavia aineita:***

a) vuonna 1961 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien huumausaineyleissopimuksen (sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla) ja vuonna 1971 tehdyn psykotrooppisia aineita koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia

aineita;

b) liitteessä lueteltuja aineita;

c) uusia psykoaktiivisia aineita, jotka aiheuttavat vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä ja joille on määrätty pysyvä markkinarajoitus [uusista psykoaktiivisista aineista annetun asetuksen (EU) N:o .../... 13 artiklan 1 kohdan] nojalla;”.

aineita;

b) liitteessä lueteltuja aineita;

c) uusia psykoaktiivisia aineita, jotka aiheuttavat vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja turvallisuusriskejä ja joille on määrätty pysyvä markkinarajoitus [uusista psykoaktiivisista aineista annetun asetuksen (EU) N:o .../... 13 artiklan 1 kohdan] nojalla;

c a) kaikkia yhden tai useamman a, b ja c kohdassa luetellun aineen sisältäviä seoksia tai liuoksia;”

Or. en